

«Трэба сваё рабіць»

Хочам міру, але ахоўваем яго, развіваючы ўласнае ўзбраенне, —
Прэзідэнт наведваў прадпрыемствы ВПК на Віцебшчыне

З панядзелка Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка працуе ў рэгіёнах — спачатку ў Віцебскай, а потым Магілёўскай вобласці. Учора кіраўнік краіны, як перадае яго прэс-служба, наведваў Аршанскі раён, дзе размешчаны два стратэгічна важныя ваенна-прамысловыя прадпрыемствы — вытворча-тэхнічны кластар «Вусце» і Аршанскі авіярамонтны завод.

Па даручэнні Прэзідэнта на базе кластара «Вусце» арганізаваны пяць новых цэхаў, дзе вырабляюць, мадэрнізуюць стралковую зброю. На прадпрыемстве Аляксандр Лукашэнка ў першую чаргу азнаёміўся з тэрыторыяй, дзе размясціліся вытворчасці. Як далажыў Прэзідэнту старшыня Дзяржаўнага ваенна-прамысловага камітэта Дзмітрый Пантус, вытворча-тэхнічны кластар знаходзіцца на тэрыторыі ў 277 га, але магутнасці займаюць толькі дзясятую частку.

На працягу найбліжэйшых гадоў плануецца асвоіць усю плошчу. Кіраўнік дзяржавы лічыць, што такая вялікая тэрыторыя — празмернасць.

«Трэба тэрмінова прапрацаваць пытанне, каб ніякіх празмернасцяў тут не было. Навошта такая тэрыторыя? — спытаў Аляксандр Лукашэнка і звярнуў увагу на ўтрыманне гэтых земляў: на працягу года трэба навесці ідэальны парадак. Губернатар за гэта персанальна нясе адказнасць».

Прэзідэнт наведваў участак, дзе вырабляюць айчынныя патроны трох тыпаў: для грамадзянскай зброі калібру 9 мм Luger (9x19), 7.62x39, 7.62x54R, у працэсе пастаноўкі на вытворчасць — патроны для баявой зброі калібру 9 мм Makarov і 7.62x39.

Аляксандр Лукашэнка ў цэху рэгламенту і рамонту авіяцыйных кіраваных ракет звярнуў асаблівую ўвагу на неабходнасць лакалізацыі вытворчасці. Важна, каб на прадпрыемстве выраблялася і знешняя

абалонка ракет, і кампаненты сістэмы кіравання і навадзнення. «Трэба сваё рабіць, асноўнае», — сказаў Прэзідэнт. Неабходнасць гэтага, паводле яго слоў, дыктуецца нестабільнасцю абстаноўкі ў свеце, пастаянна ўзнікаючы выклікі і пагрозы з боку знешніх сіл.

«Хто гарантуе, што мы не будзем ваяваць? Ні ты, ні я, ніхто не можа гарантаваць. Свет адурэў наогул. Вайна можа ўспыхнуць у любы момант у любым пункце, не дай бог у нас», — папярэдзіў кіраўнік краіны. У сувязі з гэтым Аляксандр Лукашэнка нагадаў пра важнасць навучання насельніцтва карыстацца стралковай зброяй.

Навыкам абыходжання са зброяй навучаюць тых, хто праходзіць падрыхтоўку ва Узброеных Сілах, аднак ёсць значная колькасць тых, хто не трапляе ў войскі па прызыве. Вось на іх і варта звярнуць увагу, перакананы Прэзідэнт: «А чаму студэнтаў і іншых не прыцягнуць і не навучыць стралковай зброяй карыстацца — сабраць,

разабраць аўтамат, стрэльнучы? Каб умелі карыстацца і каб не давялося ў цяжкія часы вучыцца на полі бою».

Пасля Аляксандр Лукашэнка накіраваўся на Аршанскі авіярамонтны завод — вядучае прадпрыемства Беларусі па капітальным рамонтзе і мадэрнізацыі верталётаў Мі, абсталявання і сістэм розных тыпаў паветраных судоў, па тэхнічным абслугоўванні самалёта Іл-76.

Кіраўнік дзяржавы азнаёміўся з работай прадпрыемства, узорами авіятэхнікі, рамонтам якой цяпер займаюцца на прадпрыемстве. Размова таксама ішла аб далейшым развіцці аэрадрома Орша. Расказаў генеральны дырэктар прадпрыемства Павел Случак пра будаўніцтва новага цэха па рамонтзе дэталей і вузлоў верталётаў і самалётаў, які плануюць увесці ў эксплуатацыю ў 2023 годзе.

«Гэта будзе новая сучасная вытворчасць, дазволіць нам мінімізаваць усю закупачную част-

ку і стварыць новыя працоўныя месцы, — адзначыў ён. — Маштаб праекта разам з абсталяваннем — прыкладна 32—35 мільёнаў беларускіх рублёў».

Праблем з загрузкай у Аршанскага авіярамонтнага завода цяпер няма. «На гэты год мы загрузаныя. Нашы традыцыйныя рынкі — гэта Цэнтральная Азія, Паўднёва-Усходняя Азія, Афрыка, Паўднёвая Амерыка. Ёсць шэраг краін, кантракты з якімі знаходзяцца ў глыбокай ступені прапрацоўкі», — дадаў гендырэктар.

Размова на прадпрыемстве таксама ішла аб далейшым развіцці аэрадрома Орша. Раней гэты тэрыторыі належалі заводу, але пасля частка была перададзена ва ўласнасць Нацыянальнага аэрапорта Мінск. «Тут усё будзе дзяржаўнае, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. — Дзяржаўным завод будзе, ён пашыраецца. Аэрадром — дзяржаўны. Дзяліць тут няма чаго, усё гэта дзяржаўнае».

На слыху

ЧАРГОВЫЯ КРОПКИ НАД «І»

Учора ў Нацыянальным прэс-цэнтры прайшоў брыфінг МЗС, арганізаваны з удзелам прадстаўнікоў сілавых ведамстваў, дыпламатаў, замежных і айчынных СМІ. Было агучана шмат рэзананснай інфармацыі, якая датычылася і сітуацыі з пасадкай у Мінску самалёта кампаніі Ryanair, і нібыта прымусовай высылкі беларускіх палякаў. Навіной было з'яўленне на брыфінгу ў якасці спікера затрыманага былога рэдактара забароненага ў Беларусі экстрэмісцкага тэлеграм-канала Рамана Пратасевіча, які зноў гаварыў тое, што не вельмі прыемна было чуць нашым апанентам.

Раман Пратасевіч расказаў, што яго ніхто не прымушае даваць інтэрв'ю СМІ і супрацоўнічаць са следствам.

«Я магу сказаць шчыра, што ніякага гандлю са следствам у мяне было. Любы мой удзел, у тым ліку і ў гэтым мерапрыемстве, з'яўляецца выключна добраахвотным, як і інтэрв'ю спадару Маркаву (кіраўнік тэлеканала АНТ. — «Зв»). Мяне ніхто не прымушае. І мяне ніхто ніколі не прымушаў да поўнага супрацоўніцтва са следствам. Гэта выключна мой выбар і маё рашэнне», — сказаў Раман Пратасевіч.

Па яго словах, супрацоўніцтва з органамі выклікана разуменнем, якую шкоду ён нанёс краіне і дзяржаве, і хоча зрабіць усё, каб выправіць гэтую сітуацыю.

Пакідаючы праект Nexta і Варшаву, Раман Пратасевіч спадзяваўся, што будзе працаваць фатографам у штабе Святланы Ціхановіч у Вільнюсе і сустрэне там ідэйных людзей. «Я першыя пару месяцаў бачыў вакол сябе людзей такіх жа, як і я, якія верылі ў тое, што яны робяць. На жаль, пазней сітуацыя стала моцна мяняцца. Чым меншымі станавіліся пратэсты, тым больш пачалося ўнутраных разборак, незразумелых мне палітычных гульняў, якіх я стараўся пазбягаць, і асабістых амбіцый. Тыя рэчы, у якіх я верыў, пачалі ператварацца ва ўласныя разборкі», — акцэнтаваў увагу журналіст, дадаўшы, што ён увогуле хацеў сысці з палітычнай дзейнасці.

Раман Пратасевіч заўважыў, што ён не будзе палітычным прыхільнікам Прэзідэнта Беларусі, але паважае яго як чалавека, які змог вытрымаць ціск: «Я не кажу, што поўнасна пераходжу на бок дзяржавы, а расказваю прычыну таго, чаму я супрацоўнічаю са следствам».

Чуткі, якія пачалі распаўсюджваць некаторыя тэлеграм-каналы, пра тое, што быццам бы яго ў СІЗА КДБ збіваў Прэзідэнт, малады чалавек назваў жартам. Наконт слядоў на руках, якія заўважылі падчас інтэрв'ю тэлеканалу

АНТ, Раман Пратасевіч сказаў, што гэта былі сляды сцяжка, што надзелі пры затрыманні, бо наручнікаў у праваахоўніках не было.

«Наконт здароўя. Нават я пры знаходжанні ў СІЗА чуў шмат «фэйкаў», што распаўсюджвалі пра маё здароўе. Хачу сказаць, што я выдатна сябе адчуваю, я ў выдатным настроі. У мяне няма ніякіх скаргаў, калі хтосьці ў гэтым сумняваецца, я гатовы з дазволу следчых прайсці любую незалежную медыцынскую экспертызу, — сказаў Раман Пратасевіч. — Ніхто мяне не біў, нават пальцам не кранаў».

Ён звярнуўся да СМІ з просьбай не распаўсюджаць чуткі, бо заложнікамі сітуацыі сталі яго бацькі, якія ў Польшчы знаходзяцца ў інфармацыйным вакууме. «Я разумею, у якой сітуацыі знаходзяцца зараз мае бацькі. І мае словы прадывітанаваны клопатам пра іх. Са мною усё ў парадку. А яны аказваюцца заложнікамі сітуацыі. Я выдатна бачу, што іх выкарыстоўваюць. Яны ездзяць з акцыямі пратэсту, і за іх спінамі стаяць канкрэтныя палітычныя дзеянні», — дадаў ён. Затрыманні журналіст адзначыў, што яго бацькі могуць вярнуцца дадому бяспечна.

Раман Пратасевіч расказаў, што афіцыйныя паказанні зараз ён дае толькі беларус-

кім следчым. Старшыня Следчага камітэта Дзмітрый Гара дадаў, што прадстаўнікі сілавых ведамстваў замежных краін не падавалі запытаў для ўдзелу ў працэсуальных дзеяннях з Раманам Пратасевічам і не патрабавалі яго выдачы.

Адказваючы на адно з пытанняў журналістаў, Раман Пратасевіч паведаміў, што яшчэ да таго, як ён аказаўся ў Беларусі, справы апазіцыйнага дзеяча Паўла Латушкі былі «дрэнныя».

«Зыходзячы з той інфармацыі, якой я валодаю, — а я меў зносіны з многімі людзьмі, — Паўлу Паўлавічу пастаўлены ўльтыматум з боку польскага ўлад. Польшча і Літва вядуць прамую канкурэнцыю па беларускім пытанні. Калі ў літоўскага боку існуе штаб Святланы Ціхановіч, то адпаведна ў афіцыйнай Варшавы ёсць толькі Латушка. Таму што ён не праяўляў ніякай актыўнасці, яму была пастаўлена ўмова, што да верасня ён павінен актыўна завацца і паказаць сваю падтрымку, правесці ўласныя акцыі», — заявіў Раман Пратасевіч і дадаў, што цяперашнія акцыі на граніцах Беларусі звязаны з асобай Паўла Латушкі.

Пратасевіч трымаўся свабодна, жартаваў і нават загадаў прысутным палітычную загадку.

○ Даслоўна

«ФІГУРАНТЫ ВЫЕХАЛІ Ў ПОЛЬШЧУ ДОБРААХВОТНА І БЕЗ ЯКІХ-НЕБУДЗЬ УМОЎ»

Старшыня Следчага камітэта Дзмітрый ГАРА расказаў на брыфінгу, як ішлі перагаворы аб вызваленні польскіх актывістаў Ірэны Бярнацкай, Марыі Цішоўскай і Ганны Панішавай.

«Гучаць супярэчлівыя заявы, па-першае, паказваючы на прымусовы характар выправаджэння гэтых асоб супраць іх волі, і адначасова гучаць заявы, што польскі МЗС актыўна ўдзельнічаў у рэалізацыі гэтага працэсу, — сказаў Дзмітрый Гара. — Гэта з'яўляецца выключна жэстам добрай волі беларускага боку, прадывітанаваным гуманітарнымі меркаваннямі і прынцыпамі добраахвотнага ініцыятарам названага рашэння з'яўляецца афіцыйная Варшава. Пры гэтым польскі МЗС не мае да гэтага абсалютна ніякага дачынення. Пытанне вырашалася па лініі спецыяльных службаў».

Па яго словах, кіраўніцтва Казахстана па просьбе польскага прэзідэнта звярнулася да Аляксандра Лукашэнка з хадайніцтвам аб магчымасці выезду асобам, абвінавачаным у злачынствах у сферы распальвання нацыянальнай і рэлігійнай варожасці і роз-

ні. Абвінавачаных наведваў консул Польшчы Анджэй Рачкоўскі, на прапанову якога пакінуць СІЗА і краін яны адказалі згодай.

Паводле слоў старшыні Следкама, усе фігуранты выехалі ў Польшчу добраахвотна і без якіх-небудзь умоў. «Разам з тым па цяперашні час яны застаюцца абвінавачанымі па крымінальнай справе, якая мае пэўную судовую перспектыву, — дадаў Дзмітрый Гара. — Хочацца адзначыць, што дэманстратыўная і ўсвядомленая адмова польскага боку ад выканання прынцыпу канфідэнцыйнасці ставіць пад абгрунтаванае сумненне раней заяўленую Варшавай зацікаўленасць выезду ў Польшчу пакінутых двух фігурантаў гэтай крымінальнай справы. Напэўна, іх лёс там ужо мала каго цікавіць».

Дзмітрый Гара выказаў меркаванне: прычына таго, што адбываецца, — ва ўнутраных палітычных раскладах сумежнай дзяржавы і імкненні асобных дзеячаў зарабіць лёгкія палітычныя балы нават у шкоду інтарэсам «асоб, аб правах якіх яны нібыта дбаюць».

«Гэта жанчына, палітык, яна жыве ў адной з еўрапейскіх краін. Яна заклікала не плаціць падаткі, не прызнаваць «нелігітымны» ўрад, заклікала армію пераходзіць на яе бок. Яна пачала ствараць не толькі альтэрнатыўны ўрад, але і альтэрнатыўныя пасольствы сваёй краіны за мяжой». І сам жа агучыў правільны адказ, для многіх нечаканы: «Гэта палітык з Аўстрыі Моніка Унгер. У 2019 годзе яна атрымала 14 гадоў зняволення за спробу мяцяжу. Знаёмая пункты, вы не знаходзіце?»

Марыя ДАДАЛКА.

○ Даслоўна

Генерал-маёр Ігар ГОЛУБ, камандуючы Ваенна-паветранымі сіламі і войскамі супрацьпаветранай абароны Узброеных Сіл:

«Звесткі аб'ектыўнага кантролю пераканаўча пацвярджаюць, што ніякага пераходу, прымусовага развароту ад дзяржаўнай граніцы і прымусовай пасадкі самалёта Ryanair не было. Гэта было неаднаразова даказана і паказана ўсім жадаючым аб'ектыўна разабрацца ў сітуацыі. Па наяўных у нас пэўных даных, гэты факт таксама прызналі ў сваіх закрытых крыніцах інфармацыі і мае калегі па прафесіі ў краінах НАТА, якія мяжуюць з Беларуссю... Мы ўважліва вывучылі траекторыю палёту самалёта Ryanair у паветранай прасторы Беларусі, інструкцыі па ажыццяўленні палётаў, схемы заходу на пасадку ў аэрапорце Вільнюс. Незразумелае доўгае маўчанне ў радыёэфіры камандзіра паветранага судна (каля 12–14 хвілін) падчас прамалінейнага палёту праз тэрыторыю Беларусі ад паўднёвага ўчастка дзяржаўнай граніцы да пачатку развароту, а таксама яго паводзіны пасля пасадкі ў аэрапорце Вільнюса і маўчанне ў СМІ да гэтага часу. Мы так і не пачулі яго каментарый пасля 23 мая і да сённяшняга дня, акрамя адной заявы прадстаўніку паліцыі ў Вільнюсе. Але гэты каментарый прыбраны з усіх крыніц».

Арцём СІКОРСКІ, дырэктар Дэпартаменту па авіяцыі Міністэрства транспарту і камунікацый:

«Не чакаючы нават папярэдніх вынікаў расследавання ІКАО, уся Еўропа, якая выступае за вяршэнства права, звалілася ў беззаконне, у поўнае зневажанне нормаў міжнароднага паветранага права, стварыўшы ў сусветнай авіяцыі нестабільнасць і непрадказальнасць — галоўных ворагаў бяспекі. І самае страшнае, што да гэтага часу многія не разумеюць, што яны нарабілі. Таму мы зараз і назіраем, што вынікі расследавання акрамя Беларусі нікому не патрэбны».